

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра дитячої терапевтичної стоматології

З В І Т

**по НДР: «Удосконалення методів профілактики і лікування
стоматологічних хвороб у дітей з урахуванням чинників їх виникнення»
(Державний реєстраційний номер: № 0121U113868)**

Строки виконання 2022-2026 рр.

З В І Т
про основні показники наукової діяльності за I квартал 2025 рік

Табл.1.

№ п/п	Назва кафедри	Найменування завдання, виконавець	Термін виконання, завдання, виконавець	Наукові результати, виконання, завдання
1	2	3	4	5
1	Дитяча терапевтична стоматологія	Ініціативна тема «Удосконалення методів профілактики і лікування стоматологічних хвороб у дітей з урахуванням чинників їх виникнення» (Державний реєстраційний номер: № 0121U113868) проф. Каськова Л.Ф. доц. Павленкова О.С., доц. Уласевич Л.П., доц. Янко Н.В., асп. Садовські М.О., ас.Мархорцька Ю.В.	2022-2026 рр. проф. Каськова Л.Ф. доц.Павленкова О.С., доц. Уласевич Л.П., доц. Янко Н.В., асп. Садовські М.О., ас.Мархорцька Ю.В.	Авторське право на твір: Хміль О.В., Каськова Л.Ф., Хміль Д.О., Сілкова О.В., Моргун Н.А., Новікова С.Ч. Науковий твір «Determination of mechanisms of periodontal tissue damage in different types of diabetes» Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 134384. Дата реєстрації 14 березня 2025р. Авторське право на твір: Каськова Л.Ф., Моргун Н.А., Янко Н.В., Ващенко І.Ю., Хміль О.В., Андріянова О.Ю. Науковий твір «Проблема карієсу тимчасових зубів у дітей (огляд літератури)» Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 134842. Дата реєстрації 1 квітня 2025р. Нововведення: Каськова Л. Ф., Садовські М.О. «Форма для реєстрації навичок гігієни порожнини рота дітей віком від 3 до 6 років» Реєстр № 34/11/25 Перелік наукової (науково-технічної) продукції , призначеної для впровадження досягнень медичної у сферу охорони здоров'я (Випуск 11) Київ, 2025 С.53-54. Нововведення: Амосова Л. І., Каськова Л. Ф., Павленкова О.С., Уласевич Л.П., Янко Н.В., Садовські М.О.

				«Рекомендації щодо проведення екзогенної вторинної профілактики дуже слабких форм флюорозу постійних зубів у дітей» Реєстр № 140/11/25 Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медицини у сферу охорони здоров'я (Випуск 11) Київ, 2025 С.196-197. Нововведення: Каськова Л. Ф., Янко Н.В., Хміль О.В. «Рекомендації щодо вибору стратегії управління дитиною дошкільного віку під час стоматологічного лікування залежно від поведінки дитини та стилю батьківського виховання» Реєстр № 152/11/25 Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медицини у сферу охорони здоров'я (Випуск 11) Київ, 2025 С.212-213. Нововведення: Каськова Л. Ф., Моргун Н.А., Андріянова О.Ю., Чуприна Л.Ф., Артем'єв А.В. «Визначення ступеню збереженості палеоантропологічного матеріалу для вивчення стоматологічного стану зубів» Реєстр № 153/11/25 Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медицини у сферу охорони здоров'я (Випуск 11) Київ, 2025 С.213-214.
--	--	--	--	--

Табл.2.

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання (Стаття, патент, інформаційний лист, метод, рекомендації, нововведення) Конференції (програма)	Одиниці виміру	Очікувані результати	Фактично досягнуто
1	2	3	4	5
<i>дослідити</i>		<i>шт.</i>	<i>мета</i>	<i>висновки</i>
Дослідити вплив терапії лімфогрануломатозу на карієс зубів у дітей	Стаття в журналі: Kaskova L.F., Vashenko I.Yu., Yanko N. V., Murtazaev S. «Long-term effect of lymphogranulomatosis treatment on dental caries in children» Проблеми екології та медицини. Том 29, № 1, 2025. - С. 33-39. https://doi.org/10.31718/mep.2025.29.1.05	1	Оцінити довготривалий вплив терапії лімфогрануломатозу на карієс зубів у дітей	У дітей з лімфогрануломатозом вищі показники карієсу порівняно зі здоровими. Низький рівень слиновиділення, погана гігієна порожнини рота та часте вживання цукровмісних снеків та напоїв є факторами ризику карієсу у дітей із лімфогрануломатозом. Тому контроль факторів ризику у пацієнтів з лімфогрануломатозом спрямований на модифікацію дієти, посилення слиновиділення та покращення гігієни порожнини рота
Дослідити дані статей і наукових видань, опублікованих у 2016/2024 роках, авторами в пошукових базах Scopus і Web of Science за ключовими словами «карієс», «тимчасові зуби», «діти»	Авторське право на твір: Каськова Л.Ф., Моргун Н.А., Янко Н.В., Ващенко І.Ю., Хміль О.В., Андріянова О.Ю. Науковий твір «Проблема карієсу тимчасових зубів у дітей (огляд літератури)» Свідectvo про реєстрацію авторського права на твір № 134842. Дата реєстрації 1 квітня 2025р.		Проаналізувати джерела літератури щодо поширеності карієсу тимчасових зубів у дітей в усьому світі, факторів, що призводять до виникнення цієї патології, та можливостей її профілактики	У розробці заходів зміцнення стоматологічного здоров'я дитячого населення потрібно врахувати необхідність формування навичок підтримки стоматологічного здоров'я дитиною та її родиною, забезпечення молоді раціональним харчуванням, організації регулярних профілактичних візитів до стоматолога, оптимізації організації системи стоматологічної допомоги, поліпшення культурних норм суспільства
Дослідити взаємозв'язок між	Авторське право на твір:		Вивчити стан гігієни	Результати дослідження свідчать, що ЦД змінює

станом гігієни та мікробіотою порожнини рота, інтенсивністю та ступенем враженості запального процесу в тканинах пародонту на тлі ЦД обох типів	Хміль О.В., Каськова Л.Ф., Хміль Д.О., Сілкова О.В., Моргун Н.А., Новікова С.Ч. Науковий твір «Determination of mechanisms of periodontal tissue damage in different types of diabetes» Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 134384. Дата реєстрації 14 березня 2025р.		порожнини рота і характер його впливу на формування мікробіоти в підлітків, хворих на хронічний катаральний гінгівіт (ХКГ) на тлі ЦД обох типів	реактивність організму, негативно впливає на найважливіші захисні механізми, активує перебіг запальних хвороб пародонта разом з низьким рівнем гігієни порожнини рота. Пародонтопатогенна мікрофлора викликає у підлітків з діабетом обох типів подальше ушкодження тканин пародонта. Отже, важливим є всебічне вивчення патогенетичних механізмів впливу на організм як ЦД, так і запальних хвороб тканин пародонта
Дослідити ефективність використання запропонованої «Форми для реєстрації навичок гігієни порожнини рота дітей віком від 3 до 6 років»	Нововведення: Каськова Л. Ф., Садовські М.О. «Форма для реєстрації навичок гігієни порожнини рота дітей віком від 3 до 6 років» Реєстр № 34/11/25 Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної у сферу охорони здоров'я (Випуск 11) Київ, 2025 С.53-54.		Вивчити ефективність застосування запропонованої «Форми для реєстрації навичок гігієни порожнини рота дітей віком від 3 до 6 років», як дієвого інструменту для покращення засвоєння дітьми навичок гігієни порожнини рота	Заповнення запропонованої форми дає можливість оцінити ефективність гігієнічних навичок у дітей, провести корекцію навичок, які не були достатньо засвоєні. З'ясовано, що після проведених профілактичних заходів діти в першій групі отримали вірогідне покращення індексу гігієни порожнини рота від 1,71 до 1,55, що пов'язуємо із покращенням засвоєння практичних навичок дітьми з віком та активною участю батьків в догляді за порожниною рота їх дітей
Дослідити прояви флюорозу постійних зубів у дітей під час проведення екзогенної вторинної профілактики дуже слабких його форм	Нововведення: Амосова Л. І., Каськова Л. Ф., Павленкова О.С., Уласевич Л.П., Янко Н.В., Садовські М.О. «Рекомендації щодо проведення екзогенної вторинної		Розробити рекомендації щодо проведення екзогенної вторинної профілактики дуже слабких форм флюорозу постійних зубів	Визначення проявів флюорозу необхідно проводити на підставі оцінювання за кодами й критеріями ВООЗ двох найбільше уражених зубів. До дуже слабких форм флюорозу слід віднести: код 2 – маленькі

	профілактики дуже слабких форм флюорозу постійних зубів у дітей» Реєстр № 140/11/25 Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медицини у сферу охорони здоров'я (Випуск 11) Київ, 2025 С.196-197.		у дітей	непрозорі білі плями, які розкидані нерегулярно по поверхні зуба й займають менше 25% його лицевої поверхні. Екзогенну вторинну профілактику дуже слабких форм флюорозу постійних зубів у дітей необхідно розпочинати в найкоротші терміни після прорізування постійних зубів, слід проводити двічі за рік курсами по 10 – 20 сеансів залежно від лікарського засобу й способу його застосування. Клінічну оцінку ефективності екзогенної вторинної профілактики дуже слабких форм флюорозу постійних зубів у дітей необхідно проводити шляхом визначення за рік спостереження динаміки площі флюорозних уражень емалі: – критерієм поліпшення стану ураженої флюорозом емалі слід вважати зникнення чи зменшення розмірів крейдаємих плям; – критерієм стабілізації процесу слід вважати сталість розміру й кольору флюорозних плям; – критерієм погіршення стану слід вважати збільшення розмірів ураженої флюорозом емалі, виникнення нових крейдаємих плям, пігментації чи ерозії. 8. Застосування даних рекомендацій збільшує ефективність проведення екзогенної вторинної профілактики дуже слабких форм флюорозу постійних зубів у дітей.
--	--	--	---------	--

Дослідити стратегію управління дитиною дошкільного віку під час стоматологічного лікування залежно від поведінки дитини та стилю батьківського виховання	Нововведення: Каськова Л. Ф., Янко Н.В., Хміль О.В. «Рекомендації щодо вибору стратегії управління дитиною дошкільного віку під час стоматологічного лікування залежно від поведінки дитини та стилю батьківського виховання» Реєстр № 152/11/25 Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медицини у сферу охорони здоров'я (Випуск 11) Київ, 2025 С.212-213.		Розробити рекомендації щодо вибору стратегії управління дитиною дошкільного віку під час стоматологічного лікування залежно від поведінки дитини та стилю батьківського виховання	В усіх дітей дошкільного віку незалежно від поведінки дитини та стилю батьківського виховання потрібно використовувати техніки «розкажи-покажи-зроби», голосовий контроль та позитивне підкріплення. При дозвільному стилі виховання та негативній поведінці дитини слід розпочати надання стоматологічної допомоги шляхом відокремлення дитини від батьків. Якщо ця техніка неефективна або батьки мають авторитетний стиль виховання чи поведінка дитини негативна, то рекомендується застосувати десенситизацію, тобто імітувати стоматологічний огляд та лікування на моделях зубів із іграшкового набору «Юний стоматолог» вдома, або у клініці, за можливості
Дослідити ступінь збереженості палеоантропологічного матеріалу для вивчення стоматологічного стану зубів	Нововведення: Каськова Л. Ф., Моргун Н.А., Андріянова О.Ю., Чуприна Л.Ф., Артем'єв А.В. «Визначення ступеню збереженості палеоантропологічного матеріалу для вивчення стоматологічного стану зубів» Реєстр № 153/11/25 Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медицини		Визначення ступеню збереженості палеоантропологічного матеріалу для вивчення стоматологічного стану зубів	Особливе місце у різночасних співтовариствах давнини займають проблеми якості одонтологічних колекцій та збереженості зубів. До теперішнього часу немає єдиної методики опису жувальних органів давніх людей, а наявні класифікації зубів, які використовують при вивченні скелетних останків. Тому важливо в медичній галузі, зокрема у стоматології, введення до наукового обігу простої класифікації ступеню збереженості та якості

	у сферу охорони здоров'я (Випуск 11) Київ, 2025 С.213-214.			зубо-щелепної ділянки для подальшого вивчення стоматологічних захворювань у спільнотах, які існували у різні історичні часи
--	--	--	--	---

Завідувачка кафедри
дитячої терапевтичної стоматології

Людмила КАСЬКОВА